

SUOMEN PUNAINEN RISTI		HALLITUS PÖYTÄKIRJA 3/2022
Keskustoimisto		
Kokousaika: perjantai 22.4.2022 klo 10.02-13.51		
Kokouspaikka: Teams-etäkokous		
Läsnä:		Vastaava esittelijä:
Puheenjohtaja	Elli Aaltonen +	pääsihteeri Kristiina Kumpula +
Varapuheenjohtajat	Ann-Mari Audas- Willman + Laura Musta + Harri Virta -	Muut esittelijät: Ilpo Kiiskinen + Marja Lehtimäki + Tiina Saarikoski + Sirpa Solehmainen +
Jäsenet	Outi Forsblom + (poissa kohdat 65-69) Harri Jokiranta + Katja Kuusela + (poissa kohdat 56-57) Marju Pihlajamaa + Jarno Rasinkangas + Ruut Rissanen -	Tapani Väisänen + Mimmi Ylipoussu +
Sihteeri	Eeva Holopainen +	Läsnäolo-oikeus: Otto Kari +
Poissa: Harri Virta, Ruut Rissanen		
Käsiteltävät asiat: 48 - 69		
Allekirjoitukset:		
Elli Aaltonen puheenjohtaja		Eeva Holopainen sihteeri
Laura Musta pöytäkirjan tarkastaja		

48
KOKOUKSEN AVAAMINEN

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 10.03.

49
KOKOUKSEN PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään puolet hallituksen jäsenistä kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna.

Päätös: Todettiin kokous päätösvaltaiseksi.

50
ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN

Päätösesitys: Hyväksytään esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista.

51
PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN JA PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAN VALINTA

Tausta: Pöytäkirja lähetetään hallitukselle sähköisesti viikon kuluessa kokouksesta.

Päätösesitys: Esitetään pöytäkirjan tarkastajaksi Ruut Rissasta.

Päätös: Valittiin pöytäkirjan tarkastajaksi Laura Musta.

52
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2021

Tausta: Hallitus käsitteli kokouksessaan 2-2022 luonnoksen toimintakertomukseksi, tuloslaskelmaksi ja taseeksi. Hallituksen keskustelun tuloksena sekä osastojen ja piirien toimintatilastojen pohjalta viimeistelty toimintakertomus sekä tilinpäätös (**liite 52**) esitellään hallitukselle hyväksyttäväksi sekä allekirjoitettavaksi.

SPR:n hallituksen tarkastusvaliokunta käsittelee tilinpäätöstä kokouksessaan 19.4.2022 ja valiokunnan suositus tilinpäätöksen allekirjoittamisesta lähetetään hallitukselle 20.4.2022.

Päätösesitys: Hallitus hyväksyy toimintakertomuksen, taseen ja tuloslaskelman sekä allekirjoittaa sen sähköisesti. Allekirjoitettu toimintakertomus lähetetään hyväksyttäväksi SPR:n valtuustolle 19.5.2022.

Päätös: Hallitus kuuli esittelyn keskushallinnon tilinpäätöksestä vuodelta 2021 sekä tarkastusvaliokunnan huomiot toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä. Hallitus hyväksyi toimintakertomuksen, taseen ja tuloslaskelman sekä allekirjoittaa sen sähköisesti. Allekirjoitettu toimintakertomus lähetetään hyväksyttäväksi SPR:n valtuustolle kokouksessa 20.5.2022.

53

VARAINHANKINNAN RAPORTTI VUODELTA 2021 (ei julkinen)

...

54

PIIRIEN TULOKSET 2021

Tausta: Piirien tilinpäätösten perusteella hallitukselle esitellään vuoden 2021 tilinpäätösten yhteenveto (**liite 54**).

Piirien tulos on talousarvioita selvästi parempi. Hyvä kirjanpidollinen tulos johtuu hyvästä sijoitustoiminnan tuloksesta ja siitä, että kokonaistasolla piirien kulut toteutuivat budjetoitua ja edellistä vuotta pienempänä. Vain Oulun ja Satakunnan piirien kokonaistulos oli alijäämäinen.

Kaiken kaikkiaan piirien talous on kehittynyt oikeaan suuntaan talouden tasapainottamistarpeista käytyjen keskusteluiden pohjalta.

Jos piirien sijoitustoiminnan tulos huomioitaisiin budjetin mukaisena, olisi varsinaisen toiminnan alijäämä n. - 2 m€. Sijoitustoiminnan hyvä tulos nosti varsinaisen toiminnan tuloksen +0,6 m€ ylijäämäiseksi. Siten sijoitustoiminnan merkitys piirin talouden kannalta on viime vuosien aikana kasvanut, jonka vuoksi sijoitustoiminnan hoitokäytäntöihin on kiinnitettävä aikaisempaa enemmän huomiota. Vastaanotto toiminnan tulos kasvatti piirien kirjanpidollisen tuloksen +2 m€ ylijäämäiseksi. Piirikohtaiset erot ovat merkityksellisiä.

Taloussympäristön muutos (talouskasvun hidastuminen, inflaation kasvu välillisine vaikutuksineen, korkotason nousu) tulee heikentämään myös piirien tuloskehitystä. Tätä voi hidastaa väliaikaisesti avustustoiminnan lisääntyminen, jota rahoitetaan saaduilla avustuksilla, sekä lisääntynyt

vastaanottotoiminnan volyyymi, joka ainakin toistaiseksi toimii aikaisemmin käytössä olleilla sopimusmalleilla. Maahanmuuttoviraston informoimat vastaanottopalveluiden kilpailutukset voivat tuoda tähän muutoksia jatkossa.

Yhteenvedona voidaan todeta, että piirien tietoisuus ja toimenpiteet tasapainoisen talouden vaatimuksista on lisääntynyt ja toimenpiteitä on käynnistetty. Samalla tulee säilyttää vastaava huomio perustoiminnan vahvistamisen osalta, jonka painoarvoa tulisi ehkä vielä korostaa.

Päätösesitys: Merkitään raportti tiedoksi.

Päätös: Kuultiin raportti piirien tuloksista. Todettiin, että monessa piirissä on tapahtunut positiivista kehitystä talouden tasapainottamiseksi tehdyn työn tuloksena. Kuultiin samalla yhteenvedo osastojen tilinpäätöksistä. Hallitus kiinnitti huomiota erityisesti siihen, että huomattava osa osastoista ei ole toimittanut tilinpäätöksiään, mikä on ongelmallista toiminnan ja talouden valvonnan näkökulmasta.

Merkittiin raportti tiedoksi.

55

SISÄISEN TARKASTAJAN RAPORTTI JA TARKASTUSVALIOKUNNAN ARVIO HALLITUKSELLE

Tausta: SPR:n tarkastusvaliokunta käsitteli kokouksessaan (15.3.2022) SPR:n toimintakertomusta ja tilinpäätöstä sekä sisäisen tarkastajan raporttia toiminnastaan. Sisäisen tarkastajan raportteja on käsitelty SPR:n hallituksessa, piirien hallituksessa sekä toimivan johdon kokouksissa vuoden 2021 aikana. Käsitellessään sekä toimintakertomusta ja tilinpäätöstä sekä sisäisen tarkastajan raporttia edelliseltä vuodelta, valiokunta päätti lähettää SPR:n hallituksen käsittelyyn näkemyksensä toimintansa perusteella. Valiokunta pitää tärkeänä meneillään olevaa tukipalveluiden yhtenäistämistä, mutta painottaa, että ollakseen tehokasta ja tuloksellista yhtenäistämistä tulee jatkaa ja ulottaa myös HR prosesseihin ja hankintatoimeen. Valiokunta pitää myös järjestön onnistumistekijänä johtamisjärjestelmien ja toimintatapojen kehittämistä ja yhtenäistämistä. Valiokunta viimeistelee raporttinsa 19.4.2022 pidettävässä valiokunnan kokouksessa ja lausunto toimitetaan hallitukselle 20.4.2022. **Oheisena** sisäisen tarkastajan raportti (**liite 55.1**) sekä tarkastusvaliokunnan havainnot (**liite 55.2**).

Päätösesitys: Hallitus merkitsee sisäisen tarkastajan raportin toiminnastaan tiedoksi ja korostaa sisäisen tarkastuksen merkitystä hyvän hallinnon ja avoimen ja läpinäkyvän toimintakulttuurin vahvistamisessa.

Hallitus kiittää tarkastusvaliokuntaa rakentavista havainnoista toiminnan kehittämiseksi. Hallitus pyytää pääsihteeriä ottamaan

huomioon tarkastusvaliokunnan havainnot vuoden 2023 toimintasuunnitelman valmisteluissa sekä tarpeellisilta osin yleiskokoukselle valmisteltavan Toimintalinjauksen 2024 -2026 sisältöön.

Päätös: Kuultiin esittelyt tarkastusvaliokunnan havainnoista sekä sisäisen tarkastajan vuosiraportista.

Hallitus merkitsi sisäisen tarkastajan raportin toiminnastaan tiedoksi ja korostaa sisäisen tarkastuksen merkitystä hyvän hallinnon ja avoimen ja läpinäkyvän toimintakulttuurin vahvistamisessa.

Hallitus kiitti tarkastusvaliokuntaa rakentavista havainnoista toiminnan kehittämiseksi. Hallitus ottaa tarkastusvaliokunnan ja sisäisen tarkastajan havainnot esille myös yhteisissä tapaamisissaan piirien hallitusten kanssa. Hallitus pyytää pääsihteeriä ottamaan huomioon tarkastusvaliokunnan havainnot vuoden 2023 toimintasuunnitelman valmisteluissa sekä tarpeellisilta osin yleiskokoukselle valmisteltavan Toimintalinjauksen 2024 -2026 sisältöön.

56

TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN OHJELMA

Tausta: Järjestön hallitus on vahvistanut yleiskokouskaudelle talouden tasapainottamisohjelman. Keskustoimiston osalta tavoitteena on yleiskokouskaudella tasapainottaa taloutta noin 4 m€. Piirien osalta tasapainottamistavoite on n. 2 m€ kun vastaanottotoiminnasta saatavaa ylijäämää ei huomioida. Piirien tilannetta on kommentoitu omassa asiakohdassaan.

Keskustoimiston osalta tasapainottamisohjelman muutokset ovat seuraavat:

- 2021 -1,5 m€ kustannusten alentaminen
- 2022 -1,5 m€ kustannusten alentaminen
- 2023 +1,0 m€ varainhankinnan nettotuottojen lisäys

Vuoden 2021 osalta keskustoimiston tulos on ylijäämäinen +2,2 m€ (TA -5,3 m€).

Suurin yksittäinen syy talousarviota suurempaan tulokseen on sijoitusomaisuuden tuotot. Vuoden 2021 osalta voidaan myös todeta, että kokonaisuudessaan talouden tasapainottamisohjelman tavoitteiden (-1,5 m€) mukaisia kustannussäästöjä on saatu aikaan määritellyissä kuluryhmissä yhteensä -0,7 m€. Tämän lisäksi henkilöstökulut ovat toteutuneet -0,6 m€ pienempinä. Osa säästöistä liittyy koronasta aiheutuneisiin säästöihin. Hyvän sijoitustoiminnan tuloksen ansioista on voitu myös aikaistaa ja toteuttaa joitakin, aikaisemmin lykättyjä kiinteistön kunnossapitohankkeita, jolloin kunnossapitokustannukset ovat toteutuneet jonkin verran suunniteltua korkeampina.

Kuluvan vuoden talousnäkyymiin vaikuttaa erityisesti seuraavat tekijät:

- pandemia ja erityisesti Ukrainan sota lisäävät avun tarvetta ja vaikeuttavat yleisesti talouskehityksen arviointia
- lisääntynyt avun tarve on lisännyt merkittävästi myös SPR:n varainhankintaa ja saamia avustuksia, jolla on keskustoimiston tulosta parantava vaikutus
- sijoitustuottojen kehittyminen on keskipitkällä aikavälillä aleneva ja se riippuu erityisesti talouskasvun hidastumisesta, inflaatiokehityksestä ja korkotason noususta/nousuodotusten lisääntymisestä; kuluvan vuoden sijoitustoiminnan tuloksen näkökulmasta odotukset ovat heikentyneet aikaisemmasta
- inflaatio lisää myös yleistä kustannusrakenteen kasvua, jolla on SPR:n toiminnan kannattavuutta heikentävä vaikutus

Eri tekijöiden yhteisvaikutusta on vaikea arvioida kokonaistasolla tällä hetkellä, jotta keskustoimiston talouden kehitystä voisi riittävän luotettavasti arvioida vuoden 2022 osalta.

Johtopäätös on, että järjestön on edelleen etsittävä kustannustehokkaita toimintatapoja keskipitkällä aikavälillä. Koska kustannustehokkuuden parantaminen edellyttää erityisesti muutoksia toimintatavoissa ja koko järjestön osalta yhteistyössä, se käytännössä tarkoittaa rakenteellisia uudistuksia.

Muuttuneessa tilanteessa vuoden 2022 osalta talouden tasapainottamisohjelman mukaiset tavoitteet on vaikea saavuttaa kustannussäästöjen kautta. Juuri nyt helpoiten edistyvät hankkeet, joissa välitön avustustoiminta ja perustoiminnan vahvistaminen yhdistyvät. Hankintojen ja tietohallintokustannusten kilpailuttaminen edistyvät verkkaisesti muiden välitöntä avustustoimintaa tukevien akuuttien tehtävien rinnalla, eikä niillä ole vuoden 2022 tuloksen kannalta merkittävää vaikutuksia. Sen sijaan varainhankinnan muutostavoite vuodelle 2023 nettotuloksen kasvattamisesta on mahdollista, jota lisääntyvä avuntarve voi jopa tukea.

Päätösesitys: Hallitus kuulee raportin talouden tasapainottamisohjelman tilanteesta ja evästä jatkotoimenpiteiden suunnittelua loppuyleiskokouskauden osalta.

Päätös: Hallitus kuuli raportin talouden tasapainottamisohjelman tilanteesta. Hallitus päätti, ettei aikaisemmin tehtyjä päätöksiä talouden tasapainottamisen tavoitteista muuteta, vaikka toimintaympäristön muutokset ovatkin olleet suuria. Hallitus jatkaa keskustelua toimintatapoihin tarvittavista muutoksista.

58

GRAAFINEN OHJE

Tausta: Hallitus hyväksyi kokouksessaan 28.-29.1.2022 brändi-uudistuksen liittyvän uuden brändikirjan ja keskeiset graafiset elementit. Edellinen graafinen ohje on vuodelta 2014. Brändi-uudistuksen yhteydessä visuaalista ilmettä on muokattu paremmin tämän päivän tarpeita vastaavaksi.

Uusittu SPR Graafinen ohje 2022 (**liite 58**), joka sisältää graafisen ilmeen keskeisten elementtien lisäksi myös tarkemmat tekniset ohjeet, on nyt valmis organisaation vapaaehtoisten ja työntekijöiden käyttöön. Graafinen ohje on aiempaa ajantasaisempi asiakirja, jota päivitetään aina kun käytännön toteutuksessa havaitaan sellaisia toimivia käytäntöjä, jotka on syytä huomioida ohjeessa.

Hallituksen hyväksymän brändikirjan ja graafisten ohjeiden käyttöönoton tueksi järjestön eri toimijoille valmistellaan kunkin erilaisiin tarpeisiin vastaavat, mahdollisimman helppokäyttöiset käytännön työkalut. Olemassa olevien materiaalin uudistaminen täysin uuden ilmeen mukaiseksi tehdään asteittain ja uudistetuista materiaaleista informoidaan järjestön eri tahoja sisäisten viestintäkanavien kautta.

Päätösesitys: Hallitus hyväksyy SPR Graafisen ohjeen 2022.

Päätös: Hallitus hyväksyi SPR Graafisen ohjeen 2022.

59

TOIMINTALINJAUKSEN PAINOPISTE: LUOTTAMUSTA JA VASTUULLISUUTTA RAKENTAVA YHTEISKUNTA

Tausta: Hallituksen kokonaisuakataulun mukaisesti hallitukselle raportoidaan päätavoitteiden toimeenpanosta. Hallitukselle raportoidaan päätavoite 3 (Luottamusta ja vastuullisuutta rakentava yhteiskunta) toimeenpanosta alatavoitteittain (**liite 59**).

Alatavoite: Edistämme viestintäosaamista ja reagointia yhteiskunnalliseen keskusteluun

Punaisen Ristin vuosittaiset kampanjat ovat näkyvä osa toimintaa valtakunnallisesti ja paikallisesti. Vuoden 2022 aikana Ystävänpäivän kampanjassa saimme 2965 ystävätoiminnasta kiinnostuneen yhteystiedot. Kampanjoinnin ja viestinnän menetelmiä käytetään myös muissa tilanteissa. Aktiivisella keskustoimiston, piirien ja vapaaehtoisten yhteistyöllä olemme mobilisoineet vapaaehtoisia toimintaan ja samalla tuoneet esille vapaaehtoistoiminnan merkitystä koronakriisin ja Ukrainan konfliktin hoitamisessa. Ihmisten auttamisenhalua kanavoidaan Oma Punainen Risti -järjestelmän

kautta ja rekisteröityneiden määrä onkin noussut voimakkaasti. Tällä hetkellä Omassa on noin 23 000 rekisteröitynyttä käyttäjää.

Perinteisillä tiedotusvälineillä on yhä suuri merkitys yhteiskunnallisen keskustelun painopisteiden luojina. Koronakriisin, Afganistanin vallanvaihdon ja Ukrainan konfliktin aikana Punaisen Ristin asiantuntijat ovat olleet näkyvästi esillä tuoden esiin erityisesti hädänalaisten ja tukea tarvitsevien ihmisten tilannetta.

Vuoden 2021 aikana päivitettiin useiden toimintalinjausten tavoitteiden ja toimintamuotojen, esimerkiksi Vapepa-verkoston viestintäsuunnittelua. Samanaikaisesti reagoimme ja ennakoimme viestintäsuunnittelussa nopeasti muuttuviin tilanteeseen laatimalla jatkuvasti päivittyviä pääviestejä esimerkiksi Ukrainan konfliktin kohdalla.

Selvitimme keväällä 2021 haastattelututkimuksella katastrofiavun merkitystä Punaisen Ristin kokonaismielikuvan rakentajana. Peräti 88 % Taloustutkimuksen tekemän tutkimuksen vastaajista piti SPR:n humanitaarista apua erittäin tai melko luotettavana.

Alatavoite: Teemme yhteistä vaikuttamistyötä järjestelmällisesti ja tehokkaasti

Punainen Risti osallistuu aktiivisesti lainsäädännön muutosten valmisteluun ja arviointiin. Lausunnot perustuvat järjestön asiantuntemukseen, periaatteisiin ja arvoihin. Vaikuttamistyön tavoitteena on parantaa avunsaajien tilannetta ja vahvistaa kansalais-toiminnan edellytyksiä. Lausuntoja on annettu vuoden 2021 ja alkuvuoden 2022 aikana yhteensä 31. Vaikuttamistyön sisäistä tiedottamista vahvistettiin vuoden 2021 aikana hyödyntäen loppuvuodesta julkaistua järjestön työntekijöiden intranetiä. Vuoden 2022 aikana painopiste on ulkoisessa viestinnässä. Paikallistasolle ulottavaa aiempaa suunnitelmallisempaa ja avointa vaikuttamistyötä on suunniteltu yhteistyössä vapaaehtoisten kanssa mm. Auttajat Aulangolla -vapaaehtoistapahtuman työpajassa.

SPR:n ja ICRC:n pilottihankkeella tuetaan konfliktialttiissa ja turvattomissa tilanteissa toimivien sisärjestöjen työtä. SAF-pilottihankkeen koulutuksia on päästy vuoden 2022 aikana tekemään täysipainoisesti koronan väistyessä. Hankkeelle on myös saatu jatkorahoitus.

Punainen Risti on pääyhteistyökumppani Tiedekeskus Heureka loppuvuodesta 2021 avautuneessa luonnonkatastrofeja käsittelevässä näyttelyssä. SPR:n globaalikasvatuksen oppimateriaalit on kytketty näyttelyyn.

Alatavoite: Rakennamme ja ylläpidämme positiivista mielikuvaa Punaisen Ristin toiminnasta

Suomen Punaisen Ristin toiminta ja Punaisen Ristin merkki tunnetaan suomalaisten keskuudessa laajasti. Mielikuva rakentuu näkyvästä kotimaan vapaaehtoistoiminnasta, tehokkaasta kansainvälisestä avustustyöstä ja monikanavaisesta viestinnästä. Vuoden 2021 alussa käynnistynyt tavoitemielikuvan määrittely ja sen perusteella tehty brändiohjeistus valmistuivat vuoden 2022 alussa. Brändityön painopiste on nyt siirtynyt käyttöönottoon, koulutukseen, tukeen ja seurantaan. Osoituksena vapaaehtoisten keskeistä roolista mielikuvan rakentumisessa uudet brändiohjeet esiteltiin ensin vapaaehtoisillemme Auttajat Aulangolla -tapahtumassa.

Alatavoite: Keräämme tietoa vuorovaikutteisesti avunsaajilta, yhteisöiltä ja vapaaehtoisilta

Punaisen Ristin Taloustutkimuksella teettämä Punaisen Ristin Yksinäisyysbarometri julkaistiin helmikuussa. Punainen Risti selvitti barometrissa ensimmäistä kertaa laajemmin yksinäisyyttä, syitä yksinäisyyden taustalla ja sen vaikutuksia. Tavoitteena on jatkossa seurata säännöllisesti yksinäisyyden tilaa Suomessa. Tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä, viestinnässä ja vaikuttamisen välineenä.

Oma Punainen Risti -järjestelmä tuottaa jatkuvasti tarkentuvaa tietoa järjestön vapaaehtoistoiminnasta.

Vapaaehtoistoiminnan tilastointia uudistettiin, jonka seurauksena osastojen tilastokyselyyn vastaaminen helpottui ja vastausten määrä lisääntyi. Punainenristi.fi -sivoustouudistuksen yhteydessä paransimme myös väärinkäytösilmoituksen tekemistä. Ilmoittamiseen kannustetaan aina tilanteissa, joissa on syytä epäillä järjestön työntekijöiden väärinkäytöstä tai epäeettistä toimintaa.

SPR:n tukemassa Eswatinin ruokaturvaoperaatiossa hyödynnettiin liiton CEA (Community engagement and accountability) työkaluja. Eswatinin Punaisen Ristin työntekijät ja vapaaehtoiset koulutettiin työkalun käyttöön, avunsaajia kuultiin ennen ja operaation aikana ja heille tarjottiin käyttöön erilaisia palautekanavia. CEA on vakiintunut osa ruokaturvaoperaatioitamme alueella ja työkaluja hyödynnetään niissä systemaattisesti. SPR jatkoi myös Liiton työkalujen kehittämisen tukea, ml. Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun Liikkeen CEA ohjemanuaalin ja työkalupaketin päivittämisen sekä kieliversioiden (arabia, espanja, ranska, venäjä) rahoittamisella. Tämä on jatkumoa pitkälle rahalliselle ja tekniselle tuelle, jota SPR on ohjannut Liitolle.

Alatavoite: Edistämme moninaisuutta, yhdenvertaisuutta ja vastustamme rasismia

Punaisen Ristin tavoitteena on tukea yksilöitä ja yhteisöjä rasisminvastaisessa toiminnassa toimintaohjeiden avulla. Maaliskuussa 2022 järjestetyn rasisminvastaisen viikon kampanjaviestinnän painopiste oli sosiaalisessa mediassa. Kampanjan keskiössä oli rakenteellinen rasismi ja erityisesti nuorten kokemukset rasismista. Lisäksi

huomioitiin rasismi ja vihapuhe Ukrainan konfliktin kontekstissa. Rasisminvastaisen viikon kampanjoinnin tavoitteena on luoda turvallista yhteiskunnallista tilaa rasismin vastustamiselle. Myös Punaisen Ristin omassa toiminnassa on esteitä ja kaikki eivät pääse mukaan toimintaan. Tietoisuuden lisääminen ja keskustelu järjestön oman toiminnan esteistä on käynnistetty ja sitä jatketaan vuoden 2022 aikana entistä systemaattisemmin.

Yhteydet maahanmuuttajayhteisöihin valtakunnallisesti ja piiritasolla ovat parantuneet monikielisen koronahankkeen myötä.

Päätösesitys: Hallitus käy keskustelun painopisteen toteutumisesta ja merkitsee raportin tiedoksi.

Päätös: Hallitus kuuli raportin painopisteen toteutumisesta ja merkitsi raportin tiedoksi.

60

LOPPURAPORTTI OSASTOJEN TOIMINTATUEN KÄYTÖSTÄ

Tausta: Hallitus päätti kokouksessaan 15.11.2019 yhteistoimintarahastosta maksettavasta osastojen toimintatuesta, jonka tavoitteena on vahvistaa toimintalinjauksen asettamia tavoitteita vapaaehtoistoiminnan tukemiseksi ja paikallisen valmiuden parantamiseksi (Ohje osastojen toimintatuesta 30.4.2020 liite 59). Osastoille jaettiin toimintavalmiuden kehittämiseen yhteensä 686 000 euroa toimintatukea. Tuki jakautui materiaalitukeen (328 000 €), valmiuskoulutuksiin (288 000 €) ja viestintäkoulutuksiin (70 000 €). Alkuperäisen aikataulun mukaan tuki oli käytettävissä vuoden 2020 aikana. Koronaepidemia kuitenkin käytännössä keskeytti erityisesti valmiuskoulutukset suureksi osaksi vuotta 2020, minkä johdosta tuen käyttöä jatkettiin vuodelle 2021. Myös vuonna 2021 koronaepidemian laajeneminen johti uusiin kokoontumisrajoituksiin aiheuttaen koulutusten peruutuksia ja siirtämistä verkko-toteutuksiksi. Yhteensä tukea raportoitiin käytetyn 485 719 €. Suurin osa piireistä on ilmoittanut toteuttavansa vuodelle 2021 suunnitellut koulutukset tai vastaavaa koulutustoimintaa vuoden 2022 aikana.

Materiaalituki

Materiaalituki käytettiin kaikissa piireissä lähes kokonaisuudessaan, 311 000 €. Tuella hankittiin varusteita pääasiassa ensiapuryhmien käyttöön. Hankitut materiaalit sisälsivät sekä vaatetusta että varsinaisia ensiapuvarusteita (EA-laukkuja, ensivastetarvikkeita). Materiaalitukea myönnettiin yhteensä 182 osastolle. Tukea on arvostettu sekä osastoissa että piireissä: arvio tuen merkityksestä osastoille asteikolla 1–5: vastausten keskiarvo oli 3,75 (9/12 piiriä arvioi merkitykseksi 4 tai 5).

Valmiuden koulutustuki osastoille

Vuonna 2020 koronarajoitukset aiheuttivat vakavia ongelmia koulutusten järjestämisessä kokoontumis- ja liikkumisrajoitusten sekä yleisen epävarmuuden takia. Vain 5 piiriä ilmoitti käyttäneensä tukea valmiuskoulutusten järjestämiseen vuonna 2020 ja suurin osa vuodelle 2020 tarkoitettua koulutustuesta siirrettiin vuodelle 2021. Kaikki piirit laativat käyttösuunnitelman tuen käyttämisestä vuonna 2021. Tuen käyttöä suunniteltiin myös yhdessä keskustoimiston ja piirien kesken sekä pyrittiin löytämään uusia tarkoituksenmukaisia käyttökohteita pitäen kuitenkin kiinni hallituksen ohjeistuksesta. Ideoinnin pohjalta syntyi mm. koko järjestön uusi auttamisvalmiuden peruskurssi.

Vuonna 2021 koulutusten järjestäminen oli edelleen haastavaa ja lähikoulutuksia jouduttiin perumaan. Koulutuksia pidettiin etä-yhteyksin ja ne toteutettiin huomattavasti ennakoitua pienemmin kustannuksin. Siten niihin kului tukea varsin vähän. Tuen käyttöä koulutuksiin jatkettiin alkuvuonna 2022. Koulutusten teemat olivat hallituksen esityksen mukaisia - vaihdellen ensiapu- ja johtamis-koulutuksista harjoitusten ja alueellisen valmiuden kehittämiseen. Yhteensä valmiuden koulutustukea raportoitiin käytetyn 139 218 €.

Viestintäkoulutustuki osastoille

Viestinnän toimintatuki käytettiin keskustoimiston viestinnän yksikön järjestämään valtakunnalliseen sosiaalisen median koulutukseen. Vuonna 2020 koulutuksia oli kaikkiaan kolme ja osallistujia yhteensä 44 kaikkiaan yhdeksästä piiristä. Lisäksi tukea käytettiin osastoviestinnän tukemiseen. Vuonna 2021 keskustoimiston viestinnän yksikkö järjesti viisi valtakunnallista koulutusta, joissa oli 64 osallistujaa yhdeksästä piiristä. Pääosa piirien koulutuksista oli piirien alueen osastojen osallistumista valtakunnalliseen koulutukseen. Yhteensä vuosina 2020–2021 järjestettiin toimintatuen avulla kahdeksan koulutusta ja osallistujia oli 102. Näiden lisäksi järjestettiin useita vapaaehtoiskouluttajien pitämiä valtakunnallisia koulutuksia ja webinaareja. Yhteensä tukea raportoitiin käytetyn 35 501 €.

Kokonaistavoitteet

Toimintatuen kokonaistavoitteeksi asetettiin, että uusien vapaaehtoisten hankinta on kytketty osaksi vapaaehtoisten koulutuksia ja harjoituksia sekä mukaan pääsyn on oltava helppoa ja nopeaa. Mittariksi asetettiin piirin alueella osastoissa säännöllisesti toimivien vapaaehtoisten määrän kasvu-%. Korona-ajan vaikutus näkyy ja erityisesti satunnaisten, mutta myös säännöllisten vapaaehtoisten määrä on pudonnut. Vuosien 2020–2021 aikana säännöllisten vapaaehtoisten määrä väheni koko maassa 9,2 %. Toisena tavoitteena oli tukea aktiivista jäsenhankintaa, osana osaston toimintaa. Toimintatuella ei ollut suoraa positiivista vaikutusta jäsenmäärään. Osastojen jäsenmäärä pieneni vuodesta 2019 vuoteen 2021 5,7 %.

Kolmas kokonaistavoite oli tukea osastoja valmiussuunnitelmien laatimisessa, harjoitusten järjestämisessä ja viranomaisyhteistyössä. Tavoitteena oli myös tukea piirejä sopimusten laatimisessa viranomaisten kanssa. Tavoitteen mittarina oli osastojen valmiussuunnitelmien kattavuus. Osastoista n. 80 %:lla on oma valmiussuunnitelma ja n. 40 % osastoista on alueellisen valmiussuunnitelman piirissä. Lähes kaikki osastot ovat jonkinlaisen valmiussuunnitelman piirissä.

Päätösesitys: Hallitus kuulee loppuraportin tuen käytöstä perustuen piirien raportointiin tietoihin. Hallitus pitää tärkeänä, että piirien osastotuen jäljellä olevalla yli 200 000 eurolla vahvistetaan SPR:n paikallista ja alueellista varautumista ja valmiuden vapaaehtois-pohjaa. Hallitus saa raportin jäljellä olevien varojen käytöstä tammikuussa 2023.

Päätös: Hallitus kuuli loppuraportin tuen käytöstä perustuen piirien raportointiin tietoihin. Hallitus pitää tärkeänä, että piirien osastotuen jäljellä olevalla yli 200 000 eurolla vahvistetaan SPR:n paikallista ja alueellista varautumista ja valmiuden vapaaehtois-pohjaa. Hallitus saa raportin jäljellä olevien varojen käytöstä tammikuussa 2023.

61

INHIMILLINEN KÄDENOJENNUS

Tausta: SPR on antanut vuodesta 1988 inhimillisen kädenojennuksen henkilölle, järjestölle tai yhteisölle, joka on erityisen ansioitunut inhimillisten teemojen, arvojen ja toiminnan edistäjänä Suomessa. Perinteisesti inhimillinen kädenojennus on luovutettu Punaisen Ristin päivän aamukahveilla, tänä vuonna perjantaina 6.5. **Oheisena** aiemmat Inhimillisen Kädenojennuksen saajat (**liite 61**).

Päätösesitys: Hallitus päättää vuoden 2022 inhimillisen kädenojennuksen saajan.

Päätös: Hallitus päätti vuoden 2022 inhimillisen kädenojennuksen saajan. Valinnassaan hallitus painotti palkinnon saajan esikuvallisuutta sekä näkyvyyttä nuorten keskuudessa. Palkinnon saaja julkistetaan Punaisen Ristin päivän aamukahveilla perjantaina 6.5.

62

KOHDENNETTUIJEN LAHJOITUSTEN SIIRTÄMINEN KATASTROFIRAHASTON KOHDENTAMATTOMIIN VAROIHIN

Tausta: Katastrofirahastossa oli 31.12.2021 kohdennettuja varoja yhteensä 837 092,95 euroa, jotka jakautuivat kymmenelle lahjoituskohteelle. Näistä lahjoituskohteista Estonia-keräys sekä Pakolaiskeräys (v. 2015/2016) ovat sellaisia projekteja, joissa ei ole

enää aktiivista, kohdennettua avustustoimintaa, joka mahdollistaisi katastrofirahaston varojen kohdentamisen. Näihin kahteen kohteeseen korvamerkitty jäljellä oleva lahjoitussumma on yhteensä 339 555,94 euroa.

Hallituksen 20.3.2020 hyväksymien päivityttyjen Katastrofirahaston sääntöjen 4§ mukaan "[Katastrofirahastoon] kohdennetut varat on käytettävä osoitettuun tarkoitukseen. Jos alkuperäinen käyttö ei ole mahdollista, hallitus voi päättää varojen käytöstä vastaavaan tarkoitukseen."

Koska näitä kohdennettuja varoja ei ole enää mahdollista käyttää alkuperäiseen tarkoitukseen, varat esitetään siirrettäväksi osaksi Katastrofirahaston kohdentamattomia varoja.

Päätösesitys: Hallitus päättää, että Estonian ja pakolaiskeräykseen kohdennettujen lahjoitusten jäljelle jääneet varat siirretään osaksi Katastrofirahaston kohdentamattomia varoja. Näissä kohteissa ei ole enää aktiivista avustustoimintaa, joka mahdollistaisi loppujen varojen käytön alkuperäiseen lahjoituskohteeseen. Siirrettävät varat käytetään katastrofirahaston sääntöjen mukaisesti.

Päätös: Hallitus päätti, että Estonian ja pakolaiskeräykseen kohdennettujen lahjoitusten jäljelle jääneet varat siirretään osaksi Katastrofirahaston kohdentamattomia varoja. Näissä kohteissa ei ole enää aktiivista avustustoimintaa, joka mahdollistaisi loppujen varojen käytön alkuperäiseen lahjoituskohteeseen. Siirrettävät varat käytetään katastrofirahaston sääntöjen mukaisesti.

63

RAPORTIT VALIOKUNTIEN JA JOHTOKUNTIEN KOKOUKSISTA

Tausta: Perustaessaan hallituksen työn valmistelua varten valio- ja toimikuntia hallitus korosti sitä, että niiden työ nivotaan kiinteämmäksi osaksi hallituksen päätösten valmistelua. Valiokuntien lausunnot ja näkemykset käsitellään osana pääsihteerin esittelyä ja muut asiakohdat raportoidaan säännöllisesti hallituksen kokouksessa.

Veripalvelun johtokunta, Nuorten turvatalojen johtokunta ja tarkastusvaliokunta ovat pitäneet kokouksensa hallituksen kokousten väliajalla.

Päätösesitys: Hallitus kuulee raportit valiokuntien kokouksista.

Päätös: Hallitus kuuli raportit johtokuntien ja valiokuntien kokouksista.

Veripalvelun johtokunta käsitteli kokouksessaan erityisesti Veripalvelun muuttoa, johon liittyy sekä logistisia että tietoturvaan liittyviä kriittisiä vaiheita. Lisäksi Veripalvelussa on vahvistettu ja vahvistetaan edelleen kyberturvallisuusvarautumista. Aihetta käsitellään erikseen hallituksessa sen elokuun kokouksessa.

Nuorten turvatalojen johtokunnan kokouksen keskeisenä aiheena oli digitaalisen turvatalotoiminnan kehittäminen ja rahoitus.

Tarkastusvaliokunta käsitteli kokouksessa jo aikaisemmin esillä olleita tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä sisäisen tarkastajan vuosiraporttia.

64

UUSIEN JÄSENTEN HYVÄKSYMINEN

Tausta: SPR-asetuksen (827/2017) 11 §:n mukaisesti järjestön hallitus hyväksyy uudet jäsenet. Tämän mukaisesti hallitukselle annetaan hyväksyttäväksi lista järjestön jäseniksi liittyneistä henkilöistä (**liite 64**).

Päätösesitys: Hyväksytään uudet jäsenet.

Päätös: Hyväksyttiin uudet jäsenet.

65

PÄÄSIHTEERIN KATSAUS

Tausta: Kuullaan pääsihteerin katsaus (**liite 65**).

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Kuultiin pääsihteerin katsaus, joka käsitteli:

- **Ukrainan konfliktiin** liittyvää kotimaan ja kansainvälistä toimintaa sekä muutamia maineekysymyksiä.

Kotimaan toiminnan osalta todettiin, että SPR:n ylläpitämien vastaanottokeskusten määrä lisääntyy jatkuvasti. Keskustoimiston liikkuva perustamisyksikkö on toimintavalmiina tukemaan piirejä tarvittaessa ja liikkuvan terveystukemisen valmistelut ovat käynnissä. Se aktivoidaan mahdollisimman pian vakkien terveystarkastusten tukemiseksi. Helsingin sataman vastaanottopisteessä viranomaisten tukeminen edelleen käynnissä. Osana järjestökoordinaatiota on työn alla kysely järjestöverkostoille järjestöjen toiminnasta Ukrainan konfliktiin liittyen. Punainen Risti on ollut aktiivinen ruoka-avun varmistamiseksi Ukrainasta tulijoille. Tarvetta on ollut akuutisti esim. tilanteissa, joissa tilapäistä suojelua hakeva ei ole vielä päässyt vastaanottojärjestelmän palveluiden piiriin. Viranomaisten kanssa on käyty aktiivista ja säännöllistä keskustelua psykososiaalisen tuen tarpeesta ja toimenpiteistä Ukrainasta paenneille.

Kansainvälisen toiminnan osalta kuultiin Ukrainan Punaisen

Ristin, IFRC:n sekä ICRC:n toiminnoista sekä Suomen Punaisen Ristin roolista operaatiossa. Rahallisesti SPR on tukenut IFRC:n ja ICRC:n hätäapuvetoimuksia yhteensä 6.45M eurolla, josta 4 M€ on UM:n myöntämää tukea ja loput Katastrofirahastosta. Lisäksi on lähetetty tavara-apua ja tuettu lääkeostoja n. 1.1M eurolla. Operaation tueksi on lähetetty 32 avustustyöntekijää sisältäen logistiikkayksikön sekä viestintäyksikkö.

Mainekysymyksenä käsiteltiin ICRC:n puheenjohtajan vierailun Moskovaan 23.-24.3. aiheuttamaa negatiivista mediahuomiota, sekä Ukrainan konfliktia paenneiden vastaanotto-olosuhteiden herättämiä kysymyksiä. Kumpaankin tilanteeseen reagoitiin aktiivisella viestinnällä ja keskustelu on rauhoittunut.

- **STEA:n alustavaa tarkastuskertomusta:** STEA toteutti tarkastuksen 04/2020 ja toimitti alustavan tarkastuskertomuksen SPR:lle 04/2022. Raportin valmistumisessa olleen huomattavan viiveen johdosta osa huomioista on jo osin vanhentuneita. Kuultiin STEA:n havainnoista, joista keskeisimmät liittyvät hallinnon yhdenmukaisiin menettelyihin läpi järjestön sekä vaikutusketjun kehittämiseen (toimintojen tavoitteiden muotoilu, mittarien vastaavuus, tulokset, vaikutukset). Järjestön vastine käsitellään hallituksen kokouksessa toukokuussa. Tarkastuksen opit käsitellään myös laajennetussa johtoryhmässä sekä tarkastusvaliokunnassa syksyllä 2022.
- **Ensiavun tavaramerkkejä:** Punainen Risti Ensiapu Oy:lle siirrettiin sen perustamisen yhteydessä järjestön tavaramerkit EA1 ja EA2. Tavaramerkit on rekisteröity 2000-luvulla, mutta ne ovat olleet järjestön käytössä ainakin vuodesta 1965 alkaen. Kilpailija on hakenut tavaramerkkien mitätöintiä tai menettämistä. PREA vastustaa hakemusta ja asiassa tehdään tiivistä yhteistyötä järjestön sekä asiaan erikoistuneiden asianajajien kanssa
- **Punaisen Ristin viikkoa ja Suoja 2022 -harjoitusta:** Punaisen Ristin viikkoa juhlitaan tänä vuonna varsin toiminnallisesti, erityisesti valmiusharjoituksen kautta. Ukraina-operaatioon liittyvä toiminta rajoittaa osin piirien mahdollisuutta osallistua harjoitukseen. Kampanjan muotoa ollaan kehittämässä tuleville vuosille.

Merkittiin raportti tiedoksi.

66
ILMOITUSASIAT

66.1 Pöytäkirjat

- hallituksen pöytäkirja 2/22 **oheisena (liite 66.1.1)**

- nuorten turvatalo johtokunnan pöytäkirja 1/22 **ohaisena (liite 66.1.2)**
- ensiapu- ja terveystoiminnan asiantuntijaryhmän pöytäkirjat 4/21 ja 1/22 **ohaisena (liite 66.1.3)**

66.2 Sijoitustoiminnan raportti
(**liite 66.2**)

66.3 Jäsentilanne Q1 2022
(**liite 66.3**)

66.4 Katastrofirahaston tulos 2021
(**liite 66.4**)

Merkittiin asiakirjat tiedoksi.

67

MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

Todettiin hallituksen ja piirien hallitusten yhteinen seminaari 20.-21.5, jossa keskeisinä aiheina on rakenteiden uudistaminen, toimintalinjauksen valmistelu, Ukraina-operaatio sekä talouden näkymät.

68

HALLITUKSEN SEURAAVA KOKOUS

Seuraava hallituksen kokous on 20.5.2022. Listalla:

- Toiminta ja taloussuunnitelman lähetekeskustelu vuodelle 2023
- Nuorten Turvatalo raportti
- STEA: alustavan tarkastusraportin vastine

69

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 13.51.